

برنجی سنه

شعبه نثر اول نور

247

نومرو : ۳۰

صاحب امتیازی :

شهبندر زاده غلبه

احمد علمی

اداره و تحریر محلی :

جفال اوغلی جاده سنده دائره مخصوصه در .

مخابرات صاحب امتیاز ایله جریان ایتلیدر .

نسخه سی هر پرده یکر می پاره در .

۷ ذی القعدة ۳۲۸

شرائط اشتراك :

سنه لکی ۳۰، آلتی آیلنی

۲۰ غرر شدر

ممالك اجنبیه ایچون :

سنه لکی ۱۰، آلتی آیلنی ۶ فراقتدر، اعلانات ایچون

اداره مأموری محمد زهنی بکه مراجعت ایدیلیر .

۱۰ تشرین ثانی افرنجی ۱۹۱۰

۲۸ تشرین اول ۱۳۲۶

وَأَعِظُوا بِالْوَعْدِ : إِنَّمَا أَتَانَا رَبِّي بِالْقَدَرِ

قونولقدده در .

بودفعله بعض رفقا من ، خارجیه ناظری رفعت
پاشانک طهرانه تعیین ایدیلک ایستیلدیکنی فقط
مشار الیهک پارس سفارتی ایچون اصرار ایتدیکنی
یازیورلر . بوندن نه آکلاشیلر ؟ عیجا پارس ایچون
برسفریمی . لازم ، یوقسه پاشاحضرتلری ایچون
برسفات می ؟

بوراسنی بزه استقبال کوستره جکدر . فقط استقبالک
بزه باشقه شکله غریبه لرده کوستره بیلجکنی اونو .
نماسه قده ، آدم ایچون مأموریت دکل ، مأموریت
ایچون آدم آراسق فنا اولماز ، اعتقادنده یز .

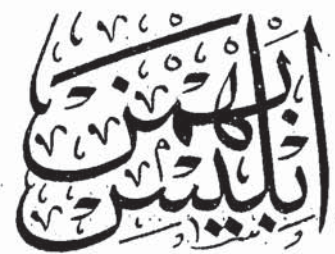
معارف

الخطابه بلسان الجماعه

حیات طیبه دینیّه و ملیّه من اولان موهبه حریت
وحق مشروع حاکمیت می دراغوش ایلدیکمز یوم
مسعود انقلابزدن برو خطبه مثله نهمه سی وقت
وقت صحایف مطبوعات اوزرنده موضوع بحث اولمده .
منتسین علم دیندن بعضیلری خطبه نک — تحمید
خدا ، تمجید رسول کبریا مستتا — تورکجه اوقونسی
لازم کله جکی ادعائنده بعضیسی ده بونک — گراحتی
فقهائ ثابت اولق جهتیه (؟) — عدم جوازی
اعتقادنده !

بونلره بر (فصل الخطاب) کرک ! چونکه بو
مناقشه لره ، بو قیل وقاللره حال متحمل اولسه بیه
استقبال دکدر .
خطبه ندر ؟

خطبه نک حکمت تشریحی ندر ؟
خطبه (و کذا الخطاب) خطابدن مأخوذدر . سویلین

باطینلردن

ایکنجی کتاب

ابلیسک وکیلی

ممنون کورینوردی . شوق الله کوندرلش اولان
چو جونی چاغیردی ، قولاغنه «سا» دیدی . چو جوق
متحیرانه زمین «جوانی» وردی . قبور چو جغه اشارت
ایتدی قوناغک هر طرفنی بیلن بر تکلیف من مسافر کی
بر اوطیه کیتدی .
شیخ دیدی که : — سنی کونده رهنی بیلیر میسک ؟
— خایر ، پاروله نی سویلیدی ، بندن بویوک اولدینی
ایچون اطاعت ایتدم .

ایله دیکلین ارانسته کی کلام مفیددر .

خطبه ، اصطلاح فقها ده — ارکان خمدن مرتب
اولق اوزره — موعظه یه اطلاق اولونیر .

ارکان خمس

تحمید خدا ، تمجید رسول کبریا ، قراءه آیت الهدی ،
توضیه بالتقوی ، مؤمنین و مؤمناته دعا .
تلاوه اولونا جق آیه کریمه نک معانی جلپه سنک
جماعته قهیمی لازمدر . (والرابع : قراءه آیت
مفهمة .)

ایشته بوزارکان خمس اوزرینه مرتب اولان خطبه
شریفه .

« فاسعوا الی ذکر الله » « والذکر الخطبه »
فرمان الهی سی موجب جهنمدر . جمعه نمازینک
شروط اداسندن بری — و بلکه اهمیتجه برنجیسی —
اولدینی جهته نمازک محتی خطبه نک محته باغلیدر .
خطبه صحیح اولمازسه نمازده اولماز .

دوشونملی : نماز ، که « ولذکر الله اکبر » نص
قرآنیسی منطوقجه ذکر اکبر ، محتی ، خطبه نک محته
متوقف !!

اوزریمزده فرض عین اولان بش وقت نمازک
جماعت کبری ایله اداسنده کی رجحان فضیلتله برابر
منفرد آده قلمسی جائز . فقط جمعه نمازی عنوانندن
آکلاشیله جتی وجهله مطلقا جماعته اداسی شرط .
نیچین ؟

نیچین جمعه اذانی باشلا دینی آنده آلیش ویریش ،
ایش کوچ ممنوع اولیورده بش وقت نمازک هیچ برنده
بومنعیت کورولیور ؟ ایشته بونلرکده هر بری جمعه
نمازی کی فرض . خطبه یی دیکله مک ایچین . هیچ
باشقه دکل .

« فاسعوا الی ذکر الله وذروا السبع ! »
آلیش ویریشی براقک ! ذکر الله اولان خطبه یی

دیکله مک مسارعت ایدک !

اگر بش وقت نمازک مطلقا جماعته اداسی فرض
اولایدی بضعیف ، حریص دنیا انسانلره ، بخصوص
عوام قسمنه نه قدر آغیر کلیدی !

جناب حق لطفاً بونی تخفیف ومنفرد آده اداسنه
مساعده بویوردی . الا جمعه نمازی! نندن ؟
چونکه انسان ، کندی حالته براقیلجه خیردن
زیاده شره میل ایدر . اوقدر ، که ایچنده یاشادینی
هیئت اجتماعیه نک — بعضاً — سکون وراحتی
اخلاله قدر واریر .

غصب حقوق ، سرقت اموال ، هتک ناموس ،
جرح و قتل وسائر وسائر!

هانکی بر هیئت اجتماعیه تصور اولونه بیلیر ، که
افراد ی میاننده حیات اجتماعی یی تهدید ایده جک ،
کوبکنه خنجر صوقاجق ، وجودینی دالایه جق ،
قانلره بولایاجق انسان شکننده جانوارلر ، بیلائلر
بولونسونده ینه یاشایه بیلین او وجود جمیت ،
طبقی برمتخره بکنرر دکلی ؟

مادامکه انسانلر جمیتله یاشامنه مجبوردر . آتی
تشکیل ایدن هر فرد ، جمیت قارش یی افاضنه بورجلی
اولدینی بر جوق وظائفه رعایت ایتمزه جمیتده
بندی .

ایشته خطبه بو حیات اجتماعی نک صحت وعافیتی
اخلال ایده جک — ولو اک کوچک — بر خادنه نک
وقوعنه امکان قالماسی ایچین مؤمنلری ، معتقدلری
هر جمعه کونی طویلا بور برهفته طرفنده هیئت اجتماعی
ایچنده کی جریان شون واحوال ارانسته حیات طیبه
دینیّه واجتماعی یی راحتسز ایده جکلری — فاعللری
تعیین وتشخیص ایتمکسزین — عموم قارش یی سویلیور .
وغظ ونصیحت ایدیور . ای مؤمنلر ! سز قارده .
شکزر ! اللهدن قورقوکر یکدیگر یکزک حیات یی ،
حقوقی کندی حیاتکزر ، کندی حقوقکزر کی

— شمدی غریب بر کشفده بولندق ، اون بش کونه
نهایت بر آیه قدر وزیر اعظمک .

نظامک کوزلرنده بر شعله مسرت پارلایه زق :

— آمان افندم نصل اولور ، ممکن ی ؟
— پاک نمکندر . غالباً بزی وهتمزی اونودیورسک ؟
— استغفر الله افندم ، قصورمه باقی بیکز ، مسئله
پک بویوکده ، او برسی ، وزیر اعظم نه اوله جق ؟

— بر باقیسه کوره باشی قوم میداننده غلطان
اوله جق ، بر باقیسه کورده زندانه آتیه جق

نظام الملک شیخک اللرنی او بزرک شاهک یانه کتدی
آرقمندن دخی طوبال شیخ جیقدی . حسن صباح
چو جقه طوبالک قونوشدینی کورمشیدی . بو کافوق —
الحمد مراق ایتدی ، کرچه تصادف ده اولاییلردی
فقط حسن تصادفه اینانلردن دکلدی . بودفه
چو جونی آلوب براوطیه کورتوردی چو جغه دیدی که :

— سنکله قونوشن قبور شیخ نه ایستیوردی ؟
— شوق الله نه سوله مک کیتدیکمی صوردی .
— وای بونی زده دن آکلامش ؟ باشقانه دیدی ؟

— شوق الله کیتدک دکلی ؟

— اوت فقط زده دن بیلورسک ؟

— فضله سوا له حاجت یوق ، نه خبر کورتوردک ؟

— سویلیم .

— نیچون ؟

— امری ویرن ۱۴ درجه ده ایدی .

— وای سن . اون درت درجه نک پاروله سنی

بیلورسک ها !

— اوت ، زیرا هر نه قدر کوچک ایسه مده

میرانه قوندم . کندم ۱۲ درجه لی یم .

— پکی ، باینده ۱۴ درجه پاروله سنی ویریرایسه ؟

— ینه سویلیم ، زیرا ، مساویسکز . اگر رئیس

اعظم ایسه که او باشقا . « قبور طورودی

دوشوندی نهایت : — آفرین ! یقینه ترقی ایدرسک . »

دیدی . قبور مینی مینی بر کاغذ بارجه سنه بش دقیقه

کل « یازدی ، بر خدمتی ایله نظام الملک کوندردی . نظام

کال مسارعتله کلدی ، اوطمه هر ایکسی یالکز قانلجه

قبور دیدی که :

محافظه ایدیکز. حتی بواسطه الهی به یالکز اسلامیت دکل
انسانیت نقطه مسندند. رعایت ایدیکز زیرا بزم دینمز
دین انسانیت مذهب مدنیت در. جناب حق قرآن
حکمنده

”ولقد کرمانا بنی آدم“

بوویریور، که مأل منیفی : « نام عظمت و کبریا
منه قسم ایده ریز، که بز آدم اوغللری تکریم وتشریف
ایتدک. عندمعوزمیزده هر بری علی الاطلاق شریف
وغیر زدر. « اللهک تکریم وتشریف ایتدیکی آدم
اوغللری، او بشریت قارده شلری بر لرلری نصل تحقیر
ایدرلر، نصل قوردلر چاقاقلر کبی دالارلر؟ حالبوکه
بز برده دین قارده شلکی کبی بشریتک، انسانیتک
فوقده خورشید. توحیدک نورلرندن قبلریمزی،
روحلریمزی ربط ایدن باغلری قیریوریز بر ریمزه
قانه ضوصامش دشمنلر کبی عدوکسیلیوریز ای
جاعت! صوگ نفس وار! جان ویرمک وار! مزار
قرانلق مزار وار! قیامت کونی وار! حساب باشی
وار! جهنم آلوری، اللهک اومدهش زندانی وار!
دنباده قانلق یابان آخرنده ایولک بولماز!

بربریزه صاریلم . انساجمه یاشامق ایسترسه
قاردهش اولدیغیزی بیلم . برباش ، بروجود اولم .
حر ، مسعود یاشامق ، دشمن قلیجی الله دوشوب
کونکدن الحق اولماق ایسترسه و طنمزی مالزله
جانزله محافظهسینه چالیشه ! ایشته بزه بونلری امر
ایدیور . سوزلرک ائک کوزلی اللهک امرلریدر .» دییور .
حتی خطبه بعض احوال فوق المادتهک الجاسیه
جمعهک غیر کونلردهده اوکونه بیلیر .

نتهكم جناب خطيب الانبيا عليه الصلاة والسلام
انديز حضرتلري مغاير شريعت بعض شروطك التزام
اولونديغي سمع هايون رسالت پناه اعظميلرينه واصل
اوليحه منبر سعادتلري تشریف بويور اراق» مهابال اقوام

— سویلہ نم .

— نچون؟

— ۱۴ درجه اشارتی وردی ، مساویسکز !
— دیمك نیم سولیدیکی اکا سولیدك.

— البتہ سو یادیم، نصل کہ آنک سو یاد کریں دہ
سو یادہ جکم .

— سو يله جكسك.

— خاور، ممکن دکل مکرکہ ...

—اوت، کوش. «چو جوق بوسوزی ایسیدر ایشتمز
خارق العاده برشی طویمش کچی بکزی صارردی
ینه رعشه کلدی، دیز باغلری جوزیلدی. اولادیز
فی دوشدی، سکره سجده قاپاندی. قالدینی وقت
لرندن ساکتانه یاشلر آقیدینی کوریلیوردی. حسن
دی، «چو جوق دیدی که :

— پدرم، عمو جهرلم، ایکی قارداشلرم تیغ انقامه ایدیلر، هبی میدان سیاستده قتل ایدیلدیلر. فعالیتلری، زلری، انقاملری بکا میراث قالمشدی. اون سنددر کون فعالیت زماننک ورودخی بکلمکنده ایدم. هر کون

يشترون شروطاً ليست في كتاب الله؟ الحديث !
بخاري : جلد ۳ ص ۱۸۴ خطبة جليله لرياه
فاعلاً في تشخيص وتشهيراتكم كسرين توبىخ وتكدير
بويور مشار .

مفتی فخر الدین

[صوکی وار]

عالم اسلام

کاشغر تورکاری

حاجیلر قافله قافله عثمانلی پاختنه مواصله باشلادی،
«کاشغر» تورکمر ندن متشکل بر قافله اداره خانه مزه
کلدی، تورکک عالنک جنوب شرق سنک متهاسته
بولونان بوقارداشلمزک مقام خلافت، دیانه وملت
برلکنه اولان رقت آور غایت صاف ارتباط ومودتلی
زه حق طائی تأثر ویردی

بوتون مسلمانلارک خلیفەسی ، بوتون تورکلرک
خاقانی ، اولان پادشاهمیزک یوزنی کورەبیللرک ، کاشفرە
عودتندە هرکس تهاکت وعادتا عشق ایله کوزلرینی
اویدلکری سوبەدکری وهیسی آیاغە قالقوب آلرینی
کوکس لرنه قویارق بزم آمیزمزد ، خلیفەمزد .
دیدکری وقت ، بوقان و دین قارداشلرینی جمع ایدن
محیطده اویله برسیاله لطیفه ومهیبه اخوت بارقه تالاولماغه
باشلادی که یوردکرمزی طولدران احتساستانی ارتق
هیچ بریز کیزله که موفق اولمایرق هیز بربرمزی
دراغوشه وحیحقر قنرله اغلامنه قویولدق .

قارداشلار مەزك استرحامى

انسانی مصاحبه‌ده کاشف‌ری قادرادش از بعض
استرحام‌ده بودو ندیل و : بویا لواریشلرمزی خلیفه
اسلامک کوش شوکته اسماع ایلہ « دیبه یالواریدیلر،
ایسته زده بوقادرادشارمزک استرحامانی عتف‌ملوکانه به

اخشام یاس ایله ختام بولویوردی، زرارئیس اعظم اورطده یوق ایدی. شمعی سزی کوردم، هرشیئی آکلادم. آرق سکوت دوری کجیدی، آه نه قدر مسرورم [بلندن رخنچر عریان چیقاروق :] امرایت، بوخنچر نه قدر سینه دله جکدر، بیلسه! ای رئیس مقدس! هر سینه دن قان آقدنجه روحم اوقانی نه بویوک رلنزه ایجه جکدر.

ای رئیس اقدس ! بنم کوثرم دشمن قانیدر. حسن
بوغریب چو جنی حیرتله دیکلیوردی ، چو جق دوام
استدی :

— ای رئیس اعظم! هنوز اون طقوز یاشندیم
اون آلتی کوریدیورم، فکر آایسه بلکه قرق یاشندیم
مرتبه ۱۲ درجه ایسه ده ۱۴ درجه نك کافه اسرارینه
واقفم. اسمم کیا بزرک در، طوغدینم کوندنبری جمعیت
منسوبیم»

حسن، کیا بزرگی فوق الحد تحسین ایدیوردی .
در عقب مرتبه سنی ۱۴ درجه یه چیقاردی و کندوسنی
خصوصی بر مأمور نصب استدی . تاربخده حسن

ایصال. ایدیورز .

چین حکومتی یالکز کاشغر خطه سنده [۱۰۰۰۰] دانه مکتب آجش . یالکز چینلارده حسن ملتپرستی مرتبه افراتده اولدیفندن مکتبلارده چین لسانندن باشقه لسان ایله تدریسه مساعده ایتدکدن ماعداتورک طلبه یی دخی چین عاداتی موجبجه معلمله سجده ایتمکه مجبور ایدیورمش . ایسته قاروشلرمزک شکایتی شو نقطهده . کاشغر تورکلری معارفه قارشی یو یوک برانجذاب و محبت بسله یورلر . بوکانه قدر سهوینسهک یری وارد . صوکراده لسانلرنی غیب ایتمهک ، لسان دینیلری اولان عربجه ییده اوکریمک وهله انسانه سجده ایتمهک ایستورلرکه بوده شایان تقدیردر .

طرف عالی، خلافت‌نهای دن برنامۀ همایون یا زیلوبده
برهیت مخصوصه ایله چین فغفوریت اسپال و کاشغر
مسلمانلرینه ده مساعدبولونیلیماسی اشعار بویوریلسه،
بك متفكر و سیاسى دوراندیش اولان چین زبائنك
بولتماسى ترویجیه شتابان اولاجقلى شهسزدر. بویوسيله
ایله ایکی حکومت آردسده شایان نمونیت و نتایجی
ثمره یی مناسبات دخی تأسس ایدم جکی محققدر. شو
معروضاتی حضور پادشاهی به تقدیم ایتملرنی شیخ الاسلام
افندی حضر تارندن رجا ایدم درز .

— 23 —

وادی حکومت اسلامیہ سی

وادی حکومت اسلامیہ سنک فرانسه بویوندیر۔
یقدن قورتولادیغی و فرانسه مفروزدرلرینک جزایر
جنوبه قدر رجعت استدکاری اولجه یازمشدق .

بوده‌امده فرانسه « وادای » ی تکرار استیلا
ایچون قوتلی برمنرزه سوق ایشمدی. ایتانیدن آلینان
تلغ ایلد کورد بومفرزده محو ایلشدیر .

و ادای حکومت اسلامی، دهاییوزلرجه استیلا

صباحدن سكره دهشتی برنام برافان كيايزك بوجو -
 جقدر . بوندن سكره قبور شيخك كيايزك له محاوره سی
 حسنك معلومی اولدی ، زیاده سیله مراق ایتدی ، كندی معا .
 ملائنه قاریشان بو آدمی هر حالده آلامق لازم ایدی . كيايز
 كداوخی ، كبره جگی قوی و سائر خصوصاتی بیلدر كدن
 سكره شیخی تمقیه مأمور ایتدی . . . نظام المللك
 مسافر لری اخشامه قدر كلوب كیتیدیلر . شاه وزیر
 اعظمه كیمش ایتدی ، حسن و عمر خیام او كیجه طعامة
 آلقونیلیدیلر . يك صفردنه اونور دقلری وقت قبور
 شخده برار ایدی .

✱ ✱

قبور شیخات نظام الملک بواسطی موجب مراق
اولدقن ماعداجیته منسوبیتی ۱۶ درجه به خصوص
اشاتر ویرمی حتی تلاشه دوشورمشایدی. حسن
بودرجهی حائر اعضایی تمامیه بیلوردی و مرکزده
شوق اللهدن باشقاسی یوق ایدی. آنلآرآمده بویه
قبور و طوپال و بلکه تک کوز کیمه بونلیوردی. حسن
حوربا اخیلرکن هم بونلری دوشونور و همده شیخی